

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2021 VAN DE GEMEENTE LANSINGERLAND

1. Inleiding

Bij besluit van 3 oktober 2019 heeft de gemeenteraad aan Publieke Sector Accountants (hierna te noemen: PSA) de opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in art 213 Gemeentewet voor de gemeente Lansingerland uit te voeren voor de periode 2019 tot en met 2021. In het controleprotocol wordt door de gemeenteraad een aantal zaken geregeld ter afbakening en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole.

Object van controle is de jaarrekening 2021 en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland.

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties voor de controle van de jaarrekening 2021 van de gemeente Lansingerland. Onderdeel van dit controleprotocol is de in bijlage 1 opgenomen inventarisatie van de wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij gemeente Lansingerland. Dit wordt ook wel het normenkader genoemd.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in art 213 Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet, alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van het NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen”.

3. Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening en de som van onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is de basis voor de strekking van de af te geven controleverklaring.

De rapporteringtolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringtolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

In art 2 van het BADO zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. De goedkeuringstolerantie wordt op grond van het BADO berekend als een percentage van de totale lasten van de gemeente inclusief de toevoegingen aan de reserves. Voor de goedkeuringstoleranties stelt de raad de volgende wettelijke minimumeisen:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Op basis van de begroting 2021 (stand t.b.v. begroting 2022¹) van de gemeente Lansingerland betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 2,5 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 7,5 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Voor de rapporteringtolerantie stelt de raad als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 100.000 rapporteert.

4. Niet verbinden van consequenties aan afwijkingen intern inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de jaarrekeningcontrole 2021

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Lansingerland is vastgesteld door de gemeenteraad en maakt daarom onderdeel uit van het normenkader van de accountant voor de jaarrekeningcontrole 2021. Dit betekent dat niet alleen afwijkingen op de Europese aanbestedingsrichtlijnen meewegen in het oordeel van de accountant, maar dat ook afwijkingen van het door de Raad vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid consequenties hebben met betrekking tot het rechtmatigheidsoordeel. Evenals in de jaren 2017 t/m 2020 willen wij verzoeken geen consequenties te verbinden aan het niet naleven van de interne aanbestedingsprocedures, waardoor deze buiten het rechtmatigheidsoordeel en rechtmatigheidscontrole van de accountant vallen. Zoals afgesproken betreft het college het eigen inkoopbeleid wel in de 'Verbijzonderde interne controle' en wordt de Raad ook geïnformeerd over de uitkomsten van deze controle.

5. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de getrouwheids- en rechtmatigheidscontrole kunnen negen criteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

¹ Zie blz. 210 van de begroting 2022 (totaal begrote lasten voor 2021 inclusief reserve mutaties is € 258 miljoen).

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
- Het voorwaardencriterium.

Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is verder verfijnd uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. De belangrijkste inhoudelijke aanpassing betreft de kanttekening, dat het overschrijden van de begroting onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad. Voor de bepaling hiervan zijn in bijlage 3 de uitgangspunten voor de begrotingsrechtmatigheid opgenomen.

Het M&O-criterium

Gemeenten zullen een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) moeten hebben. In het jaarverslag en/of de toelichting op de jaarrekening verantwoordt het college zich over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Indien een gemeente geen toereikend M&O-beleid voert kan dit gevolgen hebben voor het accountantsoordeel.

Door de raad is in de verordeningen en besluiten aspecten van M&O opgenomen. Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures al (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording.

De definitie van misbruik is: “het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheids subsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen”.

De definitie van oneigenlijk gebruik is: “het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan”.

Het voorwaardencriterium

Baten, lasten en balansmutaties door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen gemeentelijke verordeningen.

Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets door de accountant in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is dat vooralsnog het huidige informele beleid wordt bekrachtigd en er met name jegens derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

6. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

- de naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom “Wetgeving extern” van de “Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidcontrole bij gemeente Lansingerland (Normenkader)” is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen;
- de naleving van de interne kaders, zoals die in de kolom “Regelgeving intern” van de “Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidcontrole bij gemeente Lansingerland (Normenkader)” is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend zover deze direct financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van het voorwaarden criterium vindt, conform de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV, uitsluitend een toets plaats naar de recht, hoogte en duur van de financiële beheershandeling.

7. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant (hierna in het kort weergegeven) als volgt:

Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenoemde interim-controle uitgevoerd. Over de bevindingen rapporteert de accountant via een managementletter aan het college. Deze managementletter gaat ter informatie naar de BAC.

Jaarrekeningcontrole/accountantsverslag

Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een accountantsverslag uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het college van burgemeester en wethouders. In het accountantsverslag wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financieel beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarvan waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden in het accountantsverslag gespecificeerd naar de aard van de fout en de herkomst van de fout. Fouten of onzekerheden die de rapporteringtolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatievoorziening.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

In bijlage 2 zijn de rapportagemomenten nader vastgelegd.

Bijlagen (in document):

1. Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidcontrole bij gemeente Lansingerland (Normenkader)
2. Rapportagemomenten
3. Uitgangspunten begrotingsrechtmatigheid

Bijlage 1: Inventarisatie wet- en regelgeving 2021 in het kader van de rechtmatigheidcontrole bij gemeente Lansingerland (Normenkader)

Proces	Wetgeving extern	Regelgeving intern van de gemeente Lansingerland
Financiën	- Gemeentewet - Financiële Verhoudingswet - Besluit Financiële Verhouding 2001 - Besluit Begroting en Verantwoording - Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden - Wet op het BTW Compensatie Fonds - Wet op de Omzetbelasting - Wet houdbare overheidsfinanciën - Wet op de Vennootschapsbelasting - Wet Markt en Overheid	- Financiële verordening gemeente Lansingerland (2017) en uitwerkingen hiervan (nota Activabeleid, nota reserves en voorzieningen, nota Risicomanagement en weerstandsvermogen) - Controleverordening gemeente Lansingerland (2013) - Budgethoudersregeling Lansingerland 2019 - Toetsingskader investeringen uit Eneco middelen (2021)
Belastingen algemeen en kwijtschelding	- Algemene wet inzake rijksbelastingen - Kostenwet invordering rijksbelastingen - Invorderingswet 1990 - Uitvoeringsbesluit invorderingswet 1990 - Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990 - Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelasting - Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen	- Tarieven gemeentelijke belastingen 2021 - Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen 2021
Treasurybeheer	- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) - Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden - Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO) - Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden - Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	- Nota garantstelling Lansingerland 2009 en 2015 - Verordening VROM starterslening gemeente Lansingerland 2009 (2009) - Treasurystrategie 2015 (Raadsbesluit 23 april 2015)
OZB	- Gemeentewet - Wet waardering Onroerende Zaken - Invorderingswet 1990	Verordening op de heffing en invordering van onroerende-zaakbelastingen 2021
Afvalstoffenheffing	- Gemeentewet - Wet milieubeheer	Verordening op de heffing en de invordering van de afvalstoffenheffing 2021

Proces	Wetgeving extern	Regelgeving intern van de gemeente Lansingerland
Rioolrechten/-heffing	Gemeentewet	- Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2021 - Verordening eenmalig rioolaansluitrecht 2021
Hondenbelasting	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van de hondenbelasting 2021
Gemeenschappelijke regelingen	- Algemene wet bestuursrecht (AWB) - Wet gemeenschappelijke regelingen	- Nota verbonden partijen (2020) - GR Recreatieschap De Rottemeren (2009) - GR GGD Rotterdam-Rijnmond (2013) - GR Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (2008) - GR DCMR Milieudienst Rijnmond (2015) - GR Bleizo (2008) - GR Bedrijvenschap Hoefweg (2006) - GR Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) 2015 - GR Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (2015) - GR Jeugdhulp Rijnmond (2015)
Personeel	- Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden - Rechtspositiebesluit burgemeesters - Regeling rechtspositie burgemeesters - Rechtspositiebesluit wethouders - Regeling rechtspositie wethouders - Fiscale wetgeving (o.a. Wet op de loonbelasting, werkkostenregeling) - Sociale verzekeringswetgeving - Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) - Wet revitalisering generiek toezicht (Wet RGT) - Wet normering Topinkomens (WNT) - Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) - CAO gemeenteambtenaren	- Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning (2017) - Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Lansingerland 2019 - Gedragscode Collegeleden Lansingerland (2011) - Gedragscode Gemeenteraad Lansingerland (2010) - Mandaatregeling Lansingerland 2020 - Delegatiebesluit gemeente Lansingerland 2013 - Verordening werkgeverscommissie griffie 2020
Bezwaar en beroepszaken	- Algemene wet bestuursrecht (AWB) - Wet dwangsom	Verordening behandeling bezwaarschriften Lansingerland (2015)
Marktgelden	- Gemeentewet - AWB	- Verordening op de heffing en invordering van marktgelden gemeente Lansingerland 2021 - Verordening op de heffing en invordering van leges 2021

Proces	Wetgeving extern	Regelgeving intern van de gemeente Lansingerland
Vergunningen	- Gemeentewet - AWB - Algemene wet bestuursrecht - Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte	- Algemene Plaatselijke Verordening Lansingerland 2020 - Verordening op de heffing en invordering van leges 2021 - Tarieventabel bijbehorende bij de verordening op de heffing en invordering van leges 2021
Telecommunicatie	- Gemeentewet - AWB - Telecommunicatiewet	- Telecommunicatieverordening 2011 gemeente Lansingerland - Verordening op de heffing en invordering van leges 2021 - Tarieventabel bijbehorende bij de verordening op de heffing en invordering van leges 2021
Omgevingsvergunningen	- Wet op de ruimtelijke ordening - WABO - Woningwet - Monumentenwet	- Bouwverordening gemeente Lansingerland 2016 - Verordening op de heffing en invordering van leges 2021 - Tarieventabel bijbehorende bij de verordening op de heffing en invordering van leges 2021 - Erfgoed Verordening Lansingerland (2016)
Handhaving	- Woningwet - WABO - AWB - Wet ruimtelijke ordening - Wet milieubeheer - Drank- & Horecawet - Wijzigingswet Drank- en Horecawet	- Algemene Plaatselijke Verordening Lansingerland 2020 - Bouwverordening gemeente Lansingerland 2016 - Erfgoed verordening Lansingerland (2016) - Brandbeveiligingsverordening (2011) - Noodverordening(en) Covid-19 Rotterdam-Rijnmond
Precario	Gemeentewet	- Verordening heffing en invordering precariobelastingen 2021 - Tarieventabel 2021
Subsidieverstrekking	- Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) - Wet normering topinkomens (WNT)	- Algemene subsidie verordening Lansingerland 2018 - Subsidieregels AMG Schmidtpark 2016
Huuropbrengsten	Titel 7.4 Burgerlijk wetboek (Huurrecht)	
Sport en Cultuur	Regeling specifieke uitkering Sport (Spuk)	- Sportnota Lansingerland 2014-2018 - Subsidieregels Cultuur 2019

Proces	Wetgeving extern	Regelgeving intern van de gemeente Lansingerland
Onderwijs (w.o. Huisvesting onderwijs, Leerlingenvervoer)	- Wet primair onderwijs - Wet op basiseducatie - Uitvoeringsbesluit voorzieningen in de huisvesting PO/VO - Wet op het voortgezet onderwijs - Wet educatie- en beroepsonderwijs - Wet op de expertisecentra	- Verordening voorziening huisvesting onderwijs gemeente Lansingerland (2015) - Verordening leerlingenvervoer gemeente Lansingerland 2014
Maatschappelijke ondersteuning	- Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 - Uitvoeringsbesluit WMO 2015 - Uitvoeringsregeling WMO 2015	- Verordening sociaal domein 2021 - Verordening sociaal domein 2020 - Verordening sociaal domein 2019 - Verordening sociaal domein 2018 - Subsidieregels Maatschappelijke Ontwikkeling 2015 - Beleidsregels Sociaal Domein gemeente Lansingerland
Kinderopvang en peuterspeelzalen	- Wet kinderopvang - Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE)	- Verordening wet kinderopvang Lansingerland - Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Lansingerland 2018 - Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Lansingerland 2011
Sociale inkomensvoorzieningen & participatie	- Participatiewet (incl. gedelegeerde regelgeving) - Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemer (IOAW) - Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandige (IOAZ) - Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004 - Besluit gelijkstelling vreemdelingen Participatiewet, IOAW en IOAZ - Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ - Wijzigingsregeling Participatiewet, IOAW en IOAZ (verdeelmodel en vangnet) - Wet Sociale Werkvoorziening - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers 1.0 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers 2.0 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers 3.0	- Verordening sociaal domein 2021 - Verordening sociaal domein 2020 - Verordening sociaal domein 2019 - Verordening sociaal domein 2018 - Verordening persoonsgebonden budget wet sociale werkvoorziening - Subsidieregeling sociaal domein, behorende bij het beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 - Beleidsregels Sociaal Domein gemeente Lansingerland

Proces	Wetgeving extern	Regelgeving intern van de gemeente Lansingerland
Vreemdelingenzaken en integratie	- Wet inburgering (WI) - Besluit inburgering - Regeling inburgering - Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002	Verordening Wet inburgering Lansingerland 2009
SISA	- Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) - Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï - Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) - Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) - Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie - Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek - Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2021	
Secretarieleges	- Burgerlijk wetboek - Gemeentewet - Basisregistratie personen (BPR) - Wet rechten burgerlijke stand - Legesbesluit akten burgerlijke stand - Regeling gehandicaptenparkeerkaart - Speelautomatenbesluit 2000 - Wet Dwangsom	- Legesverordening Lansingerland 2021 - Tarieventabel leges 2021
Lijkbezorgingsrechten	- Gemeentewet - Wet op de lijkbezorging	- Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Lansingerland (2021) - Uitvoeringsbesluit voor de grafbedekkingen 2010 - Verordening op de heffing en de invordering lijkbezorgingsrechten 2021 - Tarieventabel 2021 gemeentelijke begraafplaatsen Lansingerland
Wegenbeheer	Wegenverkeerswet 1994	Algemene verordening ondergrondse infrastructuur (AVOI) inclusief de nadere regels Lansingerland en de Nadeelcompensatieregeling Lansingerland (2020)

Proces	Wetgeving extern	Regelgeving intern van de gemeente Lansingerland
Grondexploitatie	- Wet op de Ruimtelijke Ordening - Besluit Ruimtelijke Ordening - Wet Stedelijke Vernieuwing - Onteigeningswet - Verordening omslagheffing Stadsregio Rotterdam	- Nota fonds bovenwijkse voorzieningen Gemeente Lansingerland - Nota grondbeleid 2019-2022 - Planschadeverordening Lansingerland 2010 - Kaderbrief grondprijzen 2021
Inkopen	- EU-aanbestedingsregels (2004/18/EG) - EG Verdrag inzake staatssteun (art.87,88,89) Gewijzigde aanbestedingswet 2012 (vanaf 1 juli 2016)	- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Lansingerland 2017 - Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Lansingerland 2019 (vanaf 1/12/2019)
Jeugd	Jeugdwet	- Verordening sociaal domein 2018 - Verordening sociaal domein 2019 - Verordening sociaal domein 2020 - Verordening sociaal domein 2021 - Beleidsregels Sociaal Domein gemeente Lansingerland
Veiligheid	Financiële verhoudingswet (bommenregeling)	Beleidsnota niet gesprongen explosieven 2011
Duurzaamheid		- Subsidieregeling Tuin van de Toekomst Lansingerland 2018-2021 - Verordening Duurzaamheidslening gemeente Lansingerland (2020)
Overig	EU-subsidie 'Project Food Systems in European Cities'	Verordening op de heffing en invordering van een BIZ-bijdrage en op de subsidie voor de BIZ-zone Centrum Bergschenhoek 2018

Bijlage 2: Rapportage

De volgende standaard rapportagemomenten worden onderkend:

Rapportage	Tijdstip	Inhoud	Gericht aan
Verslag van bevindingen	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Wettelijk: De vraag of inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringtoleranties. Relatie tussen de controletolerantie als gevolg van controleverordening en de feitelijke bevindingen.	Raad met voorafgaande bespreking in de BAC. Afschrift naar College van B&W
Controleverklaring	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Het oordeel over de mate waarin de jaarrekening een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften en voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.	Raad met afschrift naar College van B&W

Bijlage 3 Uitgangspunten Begrotingsrechtmatigheid

Bij de jaarrekening vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking
- de relatie met de prestaties
- de passendheid in het beleid
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking)
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan de raad

Voor het bepalen van de begrotingsrechtmatigheid stelt de raad van de gemeente Lansingerland het volgende vast:

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
1	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		X
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die: - In de slotwijziging verwerkt hadden kunnen worden; - Niet in slotwijziging verwerkt hadden kunnen worden.	X	X
3	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet	X	
4	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
5	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluiten genomen.		X
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). - Geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar; - Geconstateerd na verantwoordingsjaar.	X	X
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - Jaar van investeren; - Afschrijving- en financieringslasten in latere jaren.	X	X
8	Kostenoverschrijdingen inzake de grondexploitatie die leiden tot aanpassing van de in de laatst vastgestelde exploitatieopzet totale uitgaven of inkomsten: - In de slotwijziging verwerkt hadden kunnen worden; - Niet in slotwijziging verwerkt hadden kunnen worden.	X	X